

อัตราภาษีนำเข้าของประเทศสหรัฐอเมริกา ปี ค.ศ. 2025 ตามสูตร ‘ RECIPROCAL TARIFF ’ บทบาทและการตอบโต้ ของประเทศคู่ค้า

ที่มา : FORBES THAILAND

INSIDE THIS ISSUE
โดย

นางสาวสุชาดา ภูวณิ
(อดีต) นักศึกษาฝึกงาน กองนโยบายภาษี
สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง
ผู้เขียนขอขอบคุณ
ดร.ปณณ อนนภิบุตร
ผู้อำนวยการกองนโยบายภาษี
ดร.มณีขวัญ จันทรร
ผู้อำนวยการส่วนนโยบายภาษีศุลกากร
นางสาวศรสวรรค์ ใส่ละม้าย
เศรษฐกิจปฏิบัติการ กองนโยบายภาษี

นโยบายภาษีนำเข้าของประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ ในปี ค.ศ. 2025 ถือเป็นการเปลี่ยนแปลงเชิงนโยบายการค้าระหว่างประเทศครั้งสำคัญของประเทศสหรัฐอเมริกา (สหรัฐฯ) โดยมีเป้าหมายเพื่อแก้ไขปัญหาการขาดดุลทางการค้าอย่างรุนแรงและปกป้องแรงงานอเมริกันจากนโยบายการค้าที่ไม่เป็นธรรมของประเทศคู่ค้าโดยการนำมาตรการ “ภาษีศุลกากรตอบโต้” หรือ “Reciprocal Tariff” มาใช้กับสินค้านำเข้าจากกว่า 180 ประเทศ เนื่องจากนโยบายนี้กระทบประเทศคู่ค้าหลักทั่วโลก จึงต้องวิเคราะห์ผลลัพธ์เป็นรายประเทศ

กรณียประกาศขึ้นอัตราภาษีนำเข้า

เมื่อวันที่ 2 เมษายน 2025 ประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ ได้ประกาศมาตรการภาษีศุลกากรตอบโต้กลับประเทศและเขตปกครองกว่า 180 แห่ง ซึ่งหลายแห่งตั้งอยู่ในภูมิภาคเอเชีย รวมถึงสมาชิกสหภาพยุโรป เป็นการยกระดับสงครามการค้าครั้งใหญ่ และเรียกมาตรการครั้งประวัติศาสตร์นี้ว่าเป็น “การประกาศอิสรภาพทางเศรษฐกิจ” เป็นกฎหมายกำแพงภาษีที่ทำให้สินค้า 20,000 รายการถูกเก็บภาษีนำเข้าสู่สหรัฐฯ ด้วยการใช้อำนาจฉุกเฉินของประเทศ ประธานาธิบดีทรัมป์ได้ประกาศใช้มาตรการภาษีนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศร้อยละ 10 ต่อสินค้าที่นำเข้ามายังสหรัฐฯ และเรียกเก็บภาษีนำเข้า จาก 60 ประเทศ หรือกลุ่มการค้าที่มีการเกินดุลการค้าสูงกับสหรัฐฯ ซึ่งรวมถึงประเทศไทย ประเทศจีน และสหภาพยุโรป

เมื่อวันที่ 9 เมษายน 2025 ทรัมป์ประกาศระงับการเก็บภาษีตอบโต้ในอัตราสูงกว่าระดับพื้นฐานเป็นเวลา 90 วัน เพื่อเปิดการเจรจากับประเทศต่าง ๆ รวมถึงประเทศจีน โดยลดอัตราภาษีนำเข้าสินค้าเหลือร้อยละ 10 เป็นการชั่วคราว เพื่อหลีกเลี่ยงสงครามการค้าอย่างเต็มรูปแบบ เป็นวันที่หลักของการบังคับใช้ภาษีตอบโต้ส่วนเพิ่มในอัตราระหว่างร้อยละ 10 - 54 กับสินค้านำเข้ามากกว่า 60 ประเทศ เช่น ประเทศจีนร้อยละ 54 ประเทศไทยร้อยละ 36 ประเทศเวียดนามร้อยละ 46 ประเทศเกาหลีใต้ร้อยละ 25 ประเทศญี่ปุ่นร้อยละ 24 และสหภาพยุโรปประมาณร้อยละ 20 หลังจากการประกาศอัตราภาษีนำเข้าครั้งใหญ่ ประเด็นต่อมาที่สำคัญคือการเจรจาต่อรองระหว่างสหรัฐฯ และประเทศคู่ค้า ซึ่งสะท้อนให้เห็นกลยุทธ์และผลลัพธ์ที่หลากหลาย

ที่มา : WWW.BCC.COM

ตัวอย่างการเจรจาซื้อตอบโต้ของสหรัฐฯ

ประเทศเวียดนาม

กรณีแรกที่น่าสนใจคือเวียดนาม ซึ่งเดิมถูกขู่เก็บภาษีสูงถึงร้อยละ 46 แต่ภายหลังการเจรจาในเดือนกรกฎาคม 2025 สหรัฐฯ ยอมปรับลดลงเหลือร้อยละ 20 สำหรับสินค้าทั่วไป และร้อยละ 40 สำหรับกรณีที่เข้าข่ายทรานส์ชิปเมนต์ เวียดนามจึงต้องยอมเปิดตลาดให้สินค้าสหรัฐฯ บางรายการ เช่น สินค้าเกษตรและยานยนต์ แม้สามารถลดแรงกดดันได้ แต่คาดว่าจะการส่งออกไปสหรัฐฯ จะหดตัวถึงร้อยละ 30 โดยเฉพาะสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ เสื้อผ้า และเฟอร์นิเจอร์ จากกรณีของเวียดนามจะเห็นได้ว่าประเทศที่พึ่งพาตลาดสหรัฐฯ สูงจะยอมรับเงื่อนไขเพื่อรักษาช่องทางการค้า และเป็นตัวอย่างที่สะท้อนความเสี่ยงที่ไทยต้องพิจารณาเช่นกัน

ประเทศญี่ปุ่น

นอกจากเวียดนามแล้ว ญี่ปุ่นก็เป็นอีกประเทศที่เจรจากับสหรัฐฯ ได้สำเร็จ เมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2025 ญี่ปุ่นตกลงลดอัตราภาษีตอบโต้จากระดับที่ร้อยละ 25 เหลือเพียงร้อยละ 15 โดยแลกกับการเปิดตลาดสินค้าเกษตรของสหรัฐฯ และประกาศแผนการลงทุนโดยตรงในสหรัฐฯ ข้อตกลงนี้ช่วยผ่อนคลายแรงกดดันต่ออุตสาหกรรมญี่ปุ่น

โดยเฉพาะภาคยานยนต์ที่พึ่งพาตลาดสหรัฐฯ อย่างมาก กรณีญี่ปุ่นแสดงให้เห็นว่า หากประเทศคู่ค้ามีความสามารถในการ “ซื้อใจ” ผ่านการลงทุนและการเปิดตลาด อัตราภาษีสามารถต่อรองลดลงได้ ซึ่งเป็นกลยุทธ์ที่ไทยอาจนำมาพิจารณา

สหภาพยุโรป

ต่างจากเวียดนามและญี่ปุ่น สหภาพยุโรป ยังไม่สามารถปิดการเจรจากับสหรัฐฯ ได้สำเร็จแม้มีการเจรจาอย่างต่อเนื่อง โดยในวันที่ 27 กรกฎาคม 2025 สหรัฐฯ ประกาศว่าจะเริ่มจัดเก็บอัตราร้อยละ 30 ตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2025 ขณะที่สหภาพยุโรปเตรียมมาตรการตอบโต้สินค้าสหรัฐฯ มูลค่า 117,000 ล้านดอลลาร์ พร้อมจับมือกับพันธมิตรอื่น เช่น แคนาดาและญี่ปุ่น เพื่อสร้างแนวร่วมในเวทีการค้าโลก กรณีนี้ชี้ให้เห็นว่าไม่ใช่ทุกภูมิภาคที่จะยอมรับเงื่อนไขของสหรัฐฯ และยังมีความเป็นไปได้ที่จะเกิดสงครามการค้ารอบใหม่ ซึ่งไทยควรจับตามองอย่างใกล้ชิด เพราะอาจส่งผลกระทบต่อห่วงโซ่อุปทานโลก

ประเทศไทย

สำหรับประเทศไทย ซึ่งเป็นประเทศอาเซียนที่ส่งออกไปสหรัฐฯ มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 18.3 ของการส่งออกทั้งหมด เดิมทีถูกประกาศภาษีสูงถึงร้อยละ 36 แต่ภายหลังการเจรจา ไทยสามารถลดเหลือเพียงร้อยละ 19 ตั้งแต่วันที่ 7 สิงหาคม 2025 อย่างไรก็ตาม สหรัฐฯ ยังกำหนดอัตราสูงถึงร้อยละ 40 สำหรับสินค้าที่เข้าข่ายทรานส์ชิปเมนต์ เพื่อป้องกันการเลี่ยงภาษี ความสำคัญของกรณีไทยอยู่ที่โครงสร้างการส่งออกที่เน้นสินค้าอิเล็กทรอนิกส์และยาง ซึ่งล้วนได้รับผลกระทบจากการเก็บภาษี เมื่อเปรียบเทียบกับเวียดนามและญี่ปุ่น จะเห็นว่าไทยอยู่ในจุดกึ่งกลาง คือสามารถลดอัตราลงจากเดิมได้ แต่ก็ยังถูกเก็บภาษีสูงพอสมควร ซึ่งสะท้อนให้เห็นความจำเป็นในการหากลยุทธ์ตอบสนองที่ชัดเจน

จากสถานการณ์การประกาศอัตราภาษีนำเข้าของบางประเทศ ทำให้หลายประเทศทั่วโลก รวมถึงประเทศไทยต้องมีการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นอย่างรอบด้าน โดยเฉพาะในด้านการค้าระหว่างประเทศ ซึ่งจำเป็นต้องพิจารณาสิทธิการค้าระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกาอย่างละเอียด เพื่อระบุว่าอุตสาหกรรมใดอาจได้รับผลกระทบมากที่สุด เพื่อให้สามารถกำหนดมาตรการรองรับได้อย่างเหมาะสม

ภาพรวมการค้าระหว่างประเทศของไทย ปี พ.ศ. 2567

ในปี พ.ศ. 2567 ประเทศไทยมีมูลค่าการค้ากับโลก 607,339 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ขยายตัวร้อยละ 5.9 แบ่งเป็นการส่งออก 300,529 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ขยายตัวร้อยละ 5.4 และการนำเข้า 306,810 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ขยายตัวร้อยละ 6.3 เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2566 ขาดดุลการค้ากับโลก 6,280 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

การส่งออก	การนำเข้า	ดุลการค้า
300,529 (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	306,810 (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	-6,280.4 (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)
+5.4	+6.3	

ที่มา : ศูนย์เอกโบลีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

การส่งออกหลักของไทย - สหรัฐฯ

การส่งออกหลักของไทยไปสหรัฐฯ สัดส่วนการส่งออกร้อยละ 18 ขยายตัวร้อยละ 12 หลังจากหดตัวปีก่อน ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ (สัดส่วนร้อยละ 19.2) เครื่องโทรสารโทรศัพท์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ (สัดส่วนร้อยละ 8.5) ผลิตภัณฑ์ยาง (สัดส่วนร้อยละ 8.2) อุปกรณ์กึ่งตัวนำ ทรานซิสเตอร์ และไดโอด (สัดส่วนร้อยละ 4.5) หม้อแปลงไฟฟ้าและส่วนประกอบ (สัดส่วนร้อยละ 3.8) สินค้าอิเล็กทรอนิกส์ เครื่องใช้ไฟฟ้า อุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร รวมถึงสินค้าเกษตรกรรมและสินค้าอุตสาหกรรมเกษตรที่ขยายตัวอย่างต่อเนื่อง

แม้ภาพรวมการค้าระหว่างประเทศจะสะท้อนทิศทางบวก แต่การวิเคราะห์เชิงลึกต้องมองไปยังโครงสร้างการส่งออกไทยไปยังสหรัฐฯ โดยเฉพาะ 5 อันดับสินค้าหลัก ซึ่งเป็นตัวชี้วัดความเสี่ยงและโอกาสในตลาดที่สำคัญที่สุดของไทย

สินค้าที่ไทยส่งออกไปยังสหรัฐฯ 5 อันดับแรกปี พ.ศ. 2567

1. เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ

ร้อยละ 19.23

10,567.84
(ล้านดอลลาร์สหรัฐ)

2. เครื่องโทรสาร โทรศัพท์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ

ร้อยละ 8.47

4,657.14
(ล้านดอลลาร์สหรัฐ)

3. ผลิตภัณฑ์ยาง

ร้อยละ 8.20

4,503.69
(ล้านดอลลาร์สหรัฐ)

4. อุปกรณ์กึ่งตัวนำ ทรานซิสเตอร์ และไดโอด

ร้อยละ 4.52

2,483.75
(ล้านดอลลาร์สหรัฐ)

5. หม้อแปลงไฟฟ้าและส่วนประกอบ

ร้อยละ 3.81

2,095.67
(ล้านดอลลาร์สหรัฐ)

ที่มา : ศูนย์เอกโบลีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

ในปี พ.ศ. 2567 ประเทศไทยมีสินค้าหลักในการส่งออก

ไปยังสหรัฐฯ ที่เน้นกลุ่มเทคโนโลยี อิเล็กทรอนิกส์ และเครื่องใช้ไฟฟ้า โดยมีสินค้าอุตสาหกรรม และผลิตภัณฑ์ยางเป็นสินค้าอื่น ๆ ที่ทำรายได้สำคัญเช่นกัน

- สินค้า IT และอิเล็กทรอนิกส์มีสัดส่วนสูงสุด: เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์มีสัดส่วนส่งออกสูงที่สุดถึงร้อยละ 19.23 ซึ่งแสดงว่าประเทศไทยมีบทบาทสำคัญในการส่งออกสินค้ากลุ่มนี้ไปยังสหรัฐฯ
- ความหลากหลายของสินค้า: แม้จะเน้นที่สินค้าอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้าเป็นหลัก แต่ยังมีสินค้าอื่น ๆ อย่างผลิตภัณฑ์ยางที่เป็นกลุ่มสินค้าการเกษตรและอุตสาหกรรมเบา มีสัดส่วนไม่แพ้กัน (ร้อยละ 8.20)
- มูลค่ารวมตลาดส่งออก: มูลค่ารวมของสินค้า 5 ประเภทแรกนี้สูงมาก โดยเฉพาะประเภทเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ที่มีมูลค่ามากถึงหมื่นกว่าล้านดอลลาร์สหรัฐ
- แนวโน้มอนาคต: การส่งออกสินค้าในกลุ่มอุปกรณ์กึ่งตัวนำและอิเล็กทรอนิกส์ อาจมีโอกาสดีขึ้น เนื่องจากเทคโนโลยีและอุปกรณ์ไฟฟ้ายังคงได้รับความต้องการสูงในตลาดสหรัฐฯ

การนำเข้าหลักของไทย - สหรัฐฯ

ในปี พ.ศ. 2567 ไทยนำเข้าสินค้าหลักจากสหรัฐฯ ได้แก่ เครื่องจักรกลและอุปกรณ์อุตสาหกรรมร้อยละ 18.5 และเครื่องบิน เครื่องยนต์ และชิ้นส่วนร้อยละ 15.2 ซึ่งมีบทบาทสำคัญต่อภาคการผลิตและการขนส่ง นอกจากนี้ ยังมี น้ำมันดิบและผลิตภัณฑ์พลังงานร้อยละ 12.7 ถั่วเหลืองและผลิตภัณฑ์เกษตรร้อยละ 9.3 และเนื้อสัตว์แปรรูป และอาหารสำเร็จรูปร้อยละ 7.8 การนำเข้าดังกล่าวสะท้อนถึงการพึ่งพาสินค้าทุน พลังงาน และอาหารจากสหรัฐฯ ที่ยังมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจไทย

เมื่อพิจารณาสถิติการค้าระหว่างประเทศไทยและสหรัฐฯ ข้างต้น เห็นได้ว่าประเทศไทยจำเป็นต้องกำหนดทิศทางเชิงนโยบายที่ชัดเจนและรอบคอบ เพื่อรักษาขีดความสามารถในการแข่งขัน ลดความเสี่ยงจากแรงกดดันทางการค้า และเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจในระยะยาว ภายใต้บริบทดังกล่าว จึงได้จัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ส่งเสริมการเจรจาจากวิภาคีและพหุภาคีเพื่อลดอัตราภาษีตอบโต้
รัฐบาลควรเร่งเจรจาและเจรจาทางการค้าเชิงรุกกับสหรัฐฯ และกลุ่มประเทศคู่ค้าอื่น ๆ เพื่อบรรลุข้อตกลงลดอัตราภาษีนำเข้า (Reciprocal Tariff) ให้อยู่ในระดับที่ไม่กระทบต่อความสามารถในการแข่งขันของสินค้าไทยอย่างรุนแรง สนับสนุนการเปิดตลาดนำเข้าสินค้าจากสหรัฐฯ เพิ่มเติม เพื่อแลกเปลี่ยนอัตราภาษีและลดแรงกดดันทางการค้า

2. เสริมสร้างความร่วมมือทางการค้าในภูมิภาคและตลาดอื่น ๆ

กระตุ้นการขยายตลาดส่งออกไปยังกลุ่มประเทศที่ยังไม่มีมาตรการภาษีนำเข้ารุนแรง เช่น ประเทศในกลุ่มอาเซียน ประเทศจีน และสหภาพยุโรป ส่งเสริมการลงทุนและสร้างเครือข่ายห่วงโซ่อุปทานในภูมิภาคเพื่อลดความเสี่ยงจากมาตรการตอบโต้ทางภาษีในตลาดสหรัฐฯ

3. พัฒนาศักยภาพและนวัตกรรมของภาคอุตสาหกรรมและเกษตรกรรม

สนับสนุนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D) เพื่อสร้างสินค้าที่มีมูลค่าเพิ่มสูงและมีนวัตกรรม ตอบสนองตลาดที่ต้องการคุณภาพมากกว่าราคา เช่น อิเล็กทรอนิกส์ เทคโนโลยีขั้นสูง และสินค้าเกษตรแปรรูป เพื่อลดผลกระทบจากแรงกดดันด้านราคาและภาษี

4. กระตุ้นเศรษฐกิจภายในประเทศเพื่อเสริมความมั่นคงทางเศรษฐกิจ

ในสภาพเศรษฐกิจโลกที่ยังไม่แน่นอน ภาคการบริโภคภายในประเทศและการลงทุนภาครัฐควรได้รับการส่งเสริมเพื่อชดเชยผลกระทบที่เกิดจากการชะลอตัวของภาคส่งออกและการท่องเที่ยว และลดผลกระทบจากหนี้ครัวเรือนที่ยังเป็นข้อจำกัดสำคัญ

